

Отже, система аналітичного забезпечення управління діяльністю суб'єктів господарювання, зокрема економічний аналіз, грає важливу роль у здійсненні господарської діяльності підприємства чи організації. Діючи безперервно робота аналітиків та бухгалтерів підвищує якість використання додаткових резервів, допомагає виявити фактори, що призупиняють розвиток суб'єкта господарювання та дає можливість зробити прогнози на майбутнє стосовно розвитку підприємства. Основою аналітичного забезпечення є облікова підсистема, яка надає інформаційну базу для проведення економічного аналізу. Аналітичне забезпечення підприємства обробляє отримані дані й на основі них робить висновки щодо поточної діяльності та формує планові завдання майбутньої діяльності. Органічна єдність усіх складових обліково-аналітичної системи, чітке та збалансоване виконання економічного аналізу виявляє недоліки у системі управління підприємство та дозволяє побудувати стратегію розвитку суб'єкта господарювання на довгостроковий період.

Список використаних інформаційних джерел

1. Кононенко, Д. С. Моделювання розвитку фінансових показників з урахуванням правил технічного аналізу ринку [Текст] / Д. С. Кононенко // Моделювання та інформаційні системи в економіці. – 2011. – №84. – С. 161-180.
2. Пуцентейло П.Р. Особливості функціонування аналітичного забезпечення підприємств / П.Р. Пуцентейло // Інноваційна економіка. – 2015. – №1. – С. 194-198
3. Шеремет А.Д. Теория экономического анализа : учебник. – 3-е изд., доп. / А.Д. Шеремет. – М. : ИНФРА-М, 2011. – 352 с.

УДК 336.7

Полторак Т.Ю.

студент

специальность «Финансы и кредит»

УО «Полоцкий государственный университет»

г. Новополоцк, Республика Беларусь

Вериго А.В.

старший преподаватель

научный руководитель

УО «Полоцкий государственный университет»

г. Новополоцк, Республика Беларусь

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ОЦЕНКИ БАНКОВСКИХ РИСКОВ

Банковский риск – это ситуация, когда банк или другое небанковское кредитное учреждение в ходе своей деятельности имеют возможность понести потери из-за недостатка той или иной информации. В таких условиях особенная

роль должна отводиться оценке и минимизации наиболее «опасных» для банковской деятельности рисков.

Оценка риска - это количественное определение затрат, связанных с проявлением рисков, на определенном этапе деятельности банка. Целью оценки рисков является определение соответствия результатов деятельности банка рыночным условиям. Когда банк будет знать возможные потери, он будет планировать величину создаваемых резервов для их покрытия, а также другие способы минимизации рисков, что в свою очередь поможет в поддержании стабильности функционирования банка.

Изучив литературу белорусских и зарубежных экономистов касаясь методов оценки банковских рисков, можно выделить наиболее часто встречающиеся методы – это статистический метод, коэффициентный метод, аналитический метод и метод экспертных оценок. М.А. Селина выделяет еще и концепцию рисковой стоимости VaR (Value at Risk). Н.И. Барташевич помимо приведенных выше методов выделяет еще метод исторического моделирования и метод статистических испытаний Монте-Карло.

Кроме того, как зарубежная, так и белорусская экономическая школа отмечают необходимость использования банками такого метода как стресс-тестирование. Стресс-тестирование – оценка потенциального эффекта на финансовое состояние банка при изменениях рисков его деятельности, исходя из вероятностей потенциальных событий. Стресс-тестирование включает количественный и качественный анализ. Количественный анализ направлен на выявление масштаба и последовательности появления неблагоприятных событий и силы их воздействия на различные показатели банковской деятельности. Качественный анализ сконцентрирован на оценке возможностей банков по сокращению потенциальных потерь.

Из зарубежного опыта методов оценки банковских рисков представляет интерес выделение американской методики CAMELS, используемой Федеральной резервной системой США. Аббревиатура CAMELS представляет собой сочетание заглавных букв анализируемых компонентов: С – capital adequacy или достаточность капитала; А – asset quality или качество активов; М – management или качество управления; Е – earnings или прибыльность; L – liquidity или ликвидность; S – sensitivity to risk или чувствительность к риску. Каждый из показателей оценивается по 5-балльной шкале, где 1 получает финансово-устойчивый банк, а 5 – банк с критическим уровнем рисков. Затем по результатам оценки каждого компонента выставляется комплексная оценка также по 5-балльной шкале (1 – strong (сильный), 2 – satisfactory (удовлетворительный), 3 – fair (посредственный), 4 – marginal (критический), 5 – unsatisfactory (неудовлетворительный)) [1].

Проанализировав зарубежный опыт и практику отечественных банков в области оценок банковских рисков, было выявлено, наибольшую популярность в этой области получил коэффициентный анализ. В связи с этим необходимо обратить внимание на повышение эффективности и использование иных

методов в області оцінки кредитного, валютного і других видів банківських ризиків.

В області оцінки і управління кредитного ризику існують значительні відмінності в оцінці кредитоспособності позички. Існуюча вітчизняна система оцінки кредитоспособності значительно відрізняється від аналогічних, використовуваних в іноземних банках. Необхідно впровадити автоматизовану систему оцінки, розрахунку і аналізу кредитоспособності, відповідає вимогам удосконаленої системи оцінки кредитоспособності. Як один з шляхів підвищення ефективності зниження кредитного ризику може виступати існуюча лімітна система. Найбільше використовуваними в нинішній час лімітами в комерційних банках є ліміти сумми виданих кредитів одному інсайдеру або групі взаємопов'язаних осіб по забезпеченим і незабезпеченим позикам [2].

З вищесказанного можна зробити висновок, що можливості лімітної системи використовуються не в повній мірі. Враховуючи можливості лімітної системи по обмеженню і мінімізації кредитних ризиків цілеспрямовано значительно розширити і диверсифікувати її в комерційних банках Республіки Білорусь, впровадив нові види лімітів. Наприклад, по типам клієнтів, по належності клієнтів до різних видів власності і др.

Ефективність оцінки валютного ризику залежить від дійсної валютної політики, обсягів проводимих експортно-імпортних операцій, наявності єдиних і уніфікованих заходів запобігання валютних ризиків.

При оцінці процентного ризику цілеспрямовано використовувати метод аналізу як гар-аналіз (аналіз «розривів»), розрахунок дюрації, комплексне моделювання.

В області управління ризиком ліквідності банкам слід мати затверджені процедури і методики оцінки ризику ліквідності, засновані на вимогах Національного банку Республіки Білорусь. При цьому необхідно мати на увазі, що при оцінці слід використовувати розрахунок ліквідної позиції банку в режимі реального часу і в перспективі. Банкам слід проводити стрес-тестування з метою визначення чутливості балансу банку до факторів ризику ліквідності в умовах нормальної ділової активності і в кризових ситуаціях. Банкам слід встановлювати систему структурних лімітів ліквідності, структуру лімітів, обмежувальних величину розриву по термінам.

Таким чином, можна з впевненістю стверджувати, що оціночний потенціал в нашій Республіці використовується не повністю. Теорія пропонує багато методів оцінки, як загальних, коефіцієнтних, так і більш розширених, глибоких методів, однак на даному етапі розвитку банками вони не використовуються.

Список використаних інформаційних джерел

1. Шелкунова Т.Г., Тибілова З.В. Критерії і методи оцінки фінансової стійкості комерційних банків // Економіка і сучасний менеджмент:

теория и практика: сб. ст. по матер. LXI-LXII междунар. науч.-практ. конф. № 6(60). – Новосибирск: СибАК, 2016. – С. 26-35.

2. Пароминская, О.С. Анализ кредитного риска коммерческого банка с использованием статистических методов // Молодой ученый. – 2016. - №16. – с.248.

УДК 657.42

Рабаданова Ж.Б.

к.э.н., доцент

*доцент кафедры «Анализ хозяйственной деятельности и аудит»
ФГБОУ ВО «Дагестанский государственный университет»
г. Махачкала, Республика Дагестан, Российская Федерация*

ВОПРОСЫ ЭКОНОМИЧЕСКОГО АНАЛИЗА НАЛОГОВОЙ НАГРУЗКИ

Финансовая устойчивость предприятия является неотъемлемым требованием рынка, и в большей мере она зависит от налоговой нагрузки и обязательств, связанных с погашением налогов.

Целью экономической деятельности любой бизнес-единицы является максимизация прибыли. Поэтому и компании, и предприниматели зачастую стремятся уменьшить налоговую нагрузку на бизнес. Однако при определенных обстоятельствах минимизация налогов становится незаконной, в результате налогоплательщику могут грозить серьезные штрафы, пени и даже уголовная ответственность.

В анализе хозяйственной деятельности любой организации важную роль играет оценка налоговых обязательств, которая позволяет определить, насколько обременительна существующая налоговая система для экономического субъекта и какую долю ресурсов привлекают на себя платежи в бюджет, то есть определить налоговую нагрузку предприятия.

Налоговая нагрузка – это совокупность эффектов влияния налогов на экономику в целом и на отдельных их плательщиков, которые связаны с экономическими ограничениями, возникающими в результате уплаты налогов и отвлечении денежных средств от других возможных направлений их использования [1, стр.334]

Наиболее традиционным и соответствующим отечественной методологии финансового анализа является исчисление налоговой нагрузки как отношения налоговых издержек к финансово-результативному показателю.

Налоговые издержки – совокупность начисленных налогов, в отношении которых организация является налогоплательщиком.

Сумма налогов, которая уплачивается организацией, соответственно, и налоговая нагрузка зависят от выбранного организацией налогового режима.

Существует три налогового режима: